

Patiënteninformatie

Condoomkatheter

urologie
kempen

az turnhout

Ziekenhuisnetwerk Kempen (ZNK) is een nauwe samenwerking tussen AZ Turnhout, AZ Herentals, H. Hartziekenhuis Mol en Ziekenhuis Geel. Onze ziekenhuizen bundelen de krachten en we stemmen expertise op elkaar af. Zo kunnen onze patiënten genieten van gespecialiseerde, kwalitatieve en betaalbare zorg dicht bij huis.

ziekenhuisnetwerk
kempen

Inhoud

Inhoud	3
Inleiding.....	4
Wat is een condoomkatheter?	4
Wanneer is een condoomkatheter nuttig?	4
Hoe en waar kan ik de condoomkatheters verkrijgen?	5
Welke condoomkatheter moet ik gebruiken?	5
Wie plaatst er een condoomkatheter?	5
Hoe plaats ik een condoomkatheter?	5
Hoe verwijder ik de katheter?	6
Welke soort opvangzak heb ik nodig?	6
Wat gebeurt er als de opvangzak vol is?	7
Wie contacteren bij vragen of problemen?	7

Meer info over de dienst Urologie Kempen op <https://urologiekempen.be/>

Inleiding

In deze brochure vindt u meer informatie over een condoomkatheter. Heeft u nog vragen of is iets niet duidelijk? Aarzel niet om extra uitleg te vragen aan uw arts of verpleegkundige.

- voor ziekenhuis Geel: www.ziekenhuisgeel.be
- voor AZ Herentals: www.azherentals.be
- voor Heilig Hartziekenhuis Mol: www.azmol.be
- voor AZ Turnhout: www.azturnhout.be

Wat is een condoomkatheter?

De externe katheter ofwel een urinaire condoomkatheter is een katheter die bij mannen met urineverlies over de penis wordt geschoven om op continue wijze de urine te laten afvloeien in een urine-opvangzak. Het systeem bestaat uit twee delen: het eerste deel moet vastgeplakt worden over de penis en daar wordt het tweede deel, een verwisselbare opvangzak aan bevestigd.

Wanneer is een condoomkatheter nuttig?

Deze katheters worden gebruikt bij mannen die urineverlies hebben of die het moeilijk hebben zich te verplaatsen tot aan het toilet. (bv mannen die bedlegerig zijn).

Hoe en waar kan ik de condoomkatheters verkrijgen?

De arts schrijft de condoomkatheters voor die u bij een bandagist of bij uw apotheek kunt kopen. De condoomkatheters worden volledig terugbetaald.

Welke condoomkatheter moet ik gebruiken?

De juiste maat van de katheter is van belang. Die wordt uitgedrukt in mm. Ze variëren van 25 mm tot 40 mm. Bij iedere verpakking is er een maatkaartje te vinden. Dit maatkaartje heeft verschillende inkepingen waarmee u de juiste maat kunt bepalen. U kan zo de juiste maat kiezen afhankelijk van de dikte van de penis in slappe toestand. Voor het eerste gebruik wordt u geholpen door de urologische verpleegkundige op de raadpleging. Twijfelt u over de juiste maat, neem dan eerder een kleinere maat dan een te grote om lekkage te voorkomen. Er bestaan ook verschillende methoden om de condoomkatheter op zijn plaats te houden. In het ziekenhuis gebruiken we de zelfklevende condoomkatheter. Een condoomkatheter is niet altijd een goede oplossing: bijvoorbeeld als de penis nogal kort is of als er veel onderbuikvet is kan het zijn dat de condoomkatheter niet zal blijven hangen.

Wie plaatst er een condoomkatheter?

Breng de condoomkatheter gerust zelf aan als u hiervoor zelf in staat bent. Als u dit liever niet zelf doet, kunnen we uw verzorger of partner aanleren om de condoomkatheter te plaatsen. Indien dit niet mogelijk is, kan het ook door een thuisverpleegkundige aangebracht worden.

Hoe plaats ik een condoomkatheter?

Knip de beharing vooraf (liefst niet scheren om wondjes te voorkomen). Was uw intieme delen met water. Bij het reinigen, de voorhuid terugtrekken. Haal de condoomkatheter uit de verpakking. Houd de condoomkatheter aan de bovenkant vast en plaats deze op de penis. Houd 1 à 2 cm ruimte vrij tussen de eikel en de tip van de katheter. Trek met uw andere hand rustig de strip naar u toe, zodat de

condoomkatheter gelijkmatig afrolt. Zorg ervoor dat de voorhuid niet teruggetrokken is om stuwing te voorkomen. Let op dat de opening van de plasbuis voor de opening van de condoomkatheter zit. Druk zachtjes op de condoomkatheter zodat deze goed hecht op de huid. De condoomkatheter kan tot maximaal 24 uur gebruikt worden en kan niet opnieuw aangebracht worden. Bevestig een urine-opvangzak aan de condoomkatheter door de connector in de tip van de katheter te duwen. Bevestig de urinecollector aan uw been gedurende de dag of aan het bed gedurende de nacht. Lees zeker de gebruiksaanwijzing van uw condoomkatheter. Die bevat meer specifieke details.

Hoe verwijder ik de katheter?

Koppel de urine-opvangzak los en rol de condoomkatheter voorzichtig terug. Indien nodig kan een washandje met lauw water nodig zijn wanneer het afrollen moeilijk gaat.

Stop de gebruikte condoomkatheter in een plastic zak en gooi alles in de vuilnisbak.

Welke soort opvangzak heb ik nodig?

Er bestaan twee soorten opvangzakken: een **beenzak** en een **nachtzak**.

De beenzak draagt u overdag onder uw gewone kledij en deze wordt bevestigd aan het onderbeen met beenriempjes. Die zijn beschikbaar in verschillende maten. Ze hebben een capaciteit van ongeveer 500 ml.

De nachtzak wordt aan de beenzak gekoppeld voor u gaat slapen. Deze nachtzak kan meer urine opvangen zodat u 's nachts niet moet opstaan om de opvangzak leeg te maken. Denk eraan dat urine niet opwaarts kan vloeien. De opvangzak moet dus lager hangen dan de blaas.

Wat gebeurt er als de opvangzak vol is?

Naarmate de beenzak zich vult wordt deze zwaarder en voelt u de bandjes trekken. Wacht niet met het leegmaken van de beenzak tot die volledig vol is. Om de beenzak leeg te maken, opent u het kraantje onderaan en laat u de urine in het toilet wegvloeien. Indien u zich moeilijk kunt verplaatsen, vang de urine dan op in een maatbeker die uitsluitend hiervoor wordt gebruikt.

Wie contacteren bij vragen of problemen?

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen, dan kunt u terecht bij uw behandelend arts of de verpleegkundigen.

Deze brochure werd voor u opgemaakt door de dienst Urologie Kempen waarvan de urologen werkzaam zijn op volgende campussen:

- **Polikliniek Urologie in Turnhout**
Campus Sint-Elisabeth - Rubensstraat 166, 2300 Turnhout
Route B58
014/40 62 85

Campus Sint-Jozef - Steenweg op Merksplas 44, 2300 Turnhout
Route D25
014/ 44 44 35
- **Polikliniek Urologie in Geel**
Ziekenhuis Geel - J.-B. Stessensstraat 2, 2440 Geel
014/57 70 21
- **Polikliniek Urologie in Herentals**
AZ Herentals - Nederrij 133, 2200 Herentals
Consultatieblok 2e verdieping via rode lijn
014/24 65 00
- **Polikliniek Urologie in Mol**
Heilig Hartziekenhuis Mol - Gasthuisstraat 1, 2400 Mol
Consultatieblok 2e verdieping, oranje route
014/71 20 53

AZ Turnhout vzw

www.azturnhout.be
info@azturnhout.be
014 40 60 11

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef

Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout

Campus Sint-Elisabeth

Rubensstraat 166
2300 Turnhout

V.U. : Jo Leysen • gedelegeerd bestuurder AZ Turnhout vzw (vertegenwoordiger Eleyas bv)
Steenweg op Merksplas 44 • 2300 Turnhout